

УДК 343.15

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РІШЕНЬ СУДУ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ТА КАСАЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Бобечко Н.Р., к. ю. н.,
доцент кафедри кримінального процесу і криміналістики
Львівський національний університет імені Івана Франка

У статті аналізується структура та зміст рішень суду апеляційної та касаційної інстанції. Розглядається вступна, мотивувальна та резолютивна частини даних процесуальних актів. Звертається увага на прогалини законодавчої регламентації змісту рішень суду апеляційної та касаційної інстанції. Вказується на те, що у правозастосовній практиці зміст ухвал суду вищого рівня значно інформативніший. Характеризуються особливості вироку апеляційної інстанції. Розкрито його зміст.

Ключові слова: апеляційне провадження, касаційне провадження, рішення суду апеляційної та касаційної інстанції, вирок, ухвала.

В статье анализируется структура и содержание решений суда апелляционной и кассационной инстанции. Рассматривается вводная, мотивировочная и резолютивная части этих процессуальных актов. Обращается внимание на пробелы законодательной регламентации содержания решений суда апелляционной и кассационной инстанции. Указывается на то, что в правоприменительной деятельности содержание определенных вышестоящих судов более информативное. Дана характеристика особенностей приговора апелляционной инстанции. Раскрыто его содержание.

Ключевые слова: апелляционное производство, кассационное производство, решение суда апелляционной и кассационной инстанции, приговор, определение.

Bobechko N.R. THE STRUCTURE AND CONTENT OF JUDGEMENTS OF APPEAL AND CASSATION INSTANCE IN CRIMINAL PROCEDURE

In the article structure and content of judgements of appeal and cassation instance courts are analyzed. The introduction, motivation and operative parts of these procedural acts are considered. The attention to deficiency of a legislative regulation of content of judgements of appeal and cassation instance is paid. In the court practice content of determinations of superior courts is more informative. The characteristic of features of a sentence of appellate instance court is given. Its content is disclosed.

Key words: appeal proceeding, cassation proceeding, judgement of appeal and cassation instance, sentence, determination.

Постановка проблеми. Ефективність апеляційного та касаційного провадження багато в чому залежить від тих процесуальних засобів, які використовують апеляційна та касаційна інстанція для перевірки діяльності суду нижчого рівня. Безперечно, до таких засобів належать і рішення апеляційного та касаційного суду. Нормативне регулювання їх структури та змісту значною мірою впливає й на дієвість відповідних стадій кримінального судочинства.

Стан дослідження. Структура та зміст рішень суду апеляційної та касаційної інстанції були предметом як окремих досліджень (Г.І. Алейніков, В.Б. Алексєєв, Л.О. Богословська, А.Р. Ішмуратов, В.В. Смирнова, В.М. Хотенець та ін.), так і елементом комплексних розвідок контрольних стадій кримінального провадження (В.І. Басков, М.М. Гродзинський, А.Я. Грун, Е.Ф. Куцова, В.Т. Малярєнко, І.І. Мухін, І.Д. Перлов, В.А. Познанський, І.І. Потєружа, А.Л. Рівлін, М.І. Сірий, М.С. Строгович, Т.В. Шевченко та ін.).

Однак подібного роду праці здебільшого виконані на основі вже не чинного кримінального процесуального законодавства. Відтак у них із об'єктивних причин не враховані ті зміни, які відбулися за час, що минув. Аналіз КПК України дозволив виявити низку недоліків у редакції статей, які регламентують структуру та зміст рішень суду апеляційної та касаційної інстанції.

З огляду на це, структура та зміст рішень суду апеляційної і касаційної інстанції вимагають якісно нового осмислення в напрямі удосконалення кримінального процесуального законодавства та правозастосовної практики.

Метою статті є дослідження структури та змісту рішень суду апеляційної та касаційної інстанції у кримінальному провадженні.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ч. 1 ст. 419, ч. 1 ст. 442 КПК України ухвала суду апеляційної та касаційної інстанції повинна складатися з трьох частин: вступної, мотивувальної та резолютивної.

Вимоги до змісту вступної частини ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції фактично однакові: 1) дата і місце її постановлення; 2) найменування суду вищої інстанції, прізвища та ініціали суддів і секретаря судового засідання; 3) найменування (номер) кримінального провадження; 4) прізвище, ім'я і по батькові підозрюваного (обвинуваченого, засудженого), рік, місяць і день його народження, місце народження і місце проживання; 5) Закон України про кримінальну відповідальність, що передбачає кримінальне правопорушення, у вчиненні якого підозрюється (обвинувачується) особа; 6) імена (найменування) учасників судового провадження.

Водночас прогалиною у правовому регулюванні слід визнати відсутність положення

про те, що суд вищої інстанції виносить ухвалу іменем України.

Дана обставина привела І.І. Мухіна до помилкового твердження, що ухвала суду вищого рівня постановляється від імені того суду, який розглядав справу, і якому вона підсудна [1, с. 187].

Згідно з ч. 5 ст. 124 Конституції України та ч. 1 ст. 13 Закону України від 7 липня 2010 р. № 2453-VI «Про судоустрій і статус суддів» у редакції Закону України від 12 лютого 2015 р. № 192-VIII [2, с. 7] судове рішення ухвалюється іменем України, завдяки чому воно сприймається як воля держави.

Як зазначив Верховний Суд України в узагальненні від 1 серпня 2004 р. «Про якість складання й оформлення судових рішень у кримінальних справах та справах про адміністративні правопорушення», бланк, на якому виготовлене судове рішення, обов'язково має містити державну символіку України, тобто Герб і напис «Іменем України» [3].

Аналіз матеріалів судової практики дозволяє стверджувати про непорушне використання такого формулювання в ухвалях судів апеляційної та касаційної інстанції.

Вивчення змісту ухвал апеляційної та касаційної інстанції дозволяє виділити у їхній вступній частині ще й інформацію про те: а) ким ініційована перевірка судового рішення в апеляційному та касаційному порядку, та в чий інтерес; б) яким судом воно ухвалене; в) у відкритому чи закритому засіданні відбувся апеляційний або касаційний розгляд; г) із застосуванням відеоконференції чи без неї [4].

Тож у вступній частині ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції вказуються: назва документа (ухвала) та постановлення її іменем України; місце (місто) і час її винесення (число, місяць, рік); назва суду, що прийняв рішення; прізвище та ініціали головуючого, прізвища та ініціали інших суддів, які входять до колегії у даному кримінальному провадженні; прізвище та ініціали секретаря судового засідання; прізвище та ініціали прокурора, який брав участь в апеляційному чи касаційному розгляді, прізвища та ініціали підозрюваного, обвинуваченого (засудженого, виправданого, особи, щодо якої справу закрито), його захисника, законного представника, потерпілого, його представника, а також інших осіб, якщо вони брали участь у судовому засіданні; у якому засіданні, режимі та яке кримінальне розглядається, за чиєю скаргою, у чий інтерес та на рішення якого (яких) суду (судів).

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 419, п. 2 ч. 1 ст. 442 КПК України спільними вимогами до змісту мотивувальної частини ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції визначено: 1) короткий зміст вимог апеляційної та касаційної скарги і оскарженого судового рішення (судових рішень); 2) узагальнені доводи особи, яка подала апеляційну чи касаційну скаргу; 3) узагальнений виклад позиції інших учасників судового провадження; 4) встановлені судами першої та апеляційної інстанції обставини; 5) мотиви, з яких виходив суд апеляційної чи касаційної інстанції при поста-

новленні ухвали і положення закону, якими він керувався.

Для апеляційної інстанції у цій частині ухвали додатково вимагається зазначити встановлені нею обставини з посиланням на докази, а також мотиви визнання окремих доказів недопустимими чи неналежними (п. 2 ч. 1 ст. 419 КПК України). Як на нас, то друга частина наведеного положення цілком може бути викладена й у мотивувальній частині ухвали суду касаційної інстанції.

У доповнення до цих вимог ч. 4 ст. 2 і 3 ст. 419 КПК України зобов'язують суд апеляційної інстанції зазначити підстави, з яких апеляційну скаргу визнано необґрунтованою при залишенні апеляційної скарги без задоволення, а при скасуванні або зміні судового рішення зазначити, які статті закону порушено, та в чому саме полягають ці порушення або необґрунтованість вироку чи ухвали.

На наш погляд, вищевикладені положення потребують певної корекції. По-перше, у разі залишення апеляційної скарги без задоволення суд апеляційної інстанції зазначає не підстави, з яких апеляційну скаргу визнано необґрунтованою, а мотиви, доводи на підтвердження цього. Про підстави може йти мова лише у разі застосування апеляційною інстанцією процесуальних санкцій у виді зміни або скасування оскарженого судового рішення. По-друге, виявлені порушення норм матеріального чи процесуального права вказують не тільки на необґрунтованість оскарженого судового рішення, але й на його незаконність та несправедливість.

Натомість згідно з ч.ч. 2, 3 ст. 442 КПК України при залишенні касаційної скарги без задоволення в ухвалі має бути зазначено, якими нормами права спростовуються її доводи, а при скасуванні або зміні судових рішень – які статті закону порушено, та в чому саме полягають ці порушення.

Даний законодавчий припис також не позбавлений недоліку. При залишенні судового рішення без змін позиція суду касаційної інстанції обґрунтовується не стільки правовими нормами, скільки обставинами, встановленими під час розгляду кримінального провадження в суді першої та апеляційної інстанції, і доказами, що їх підтверджують.

Утім вищевикладених даних недостатньо для визнання ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції такою, що відповідає вимогам ст. 370 КПК України.

У мотивувальній частині ухвали апеляційної та касаційної інстанції повинні обов'язково одержати відображення дані про конкретний суд та дату засудження (виправдання, закриття кримінального провадження) особи, щодо якої відбувся судовий розгляд [5; 6].

Нерідко в ухвалі наводяться значно ширші дані про особу підозрюваного (обвинуваченого, засудженого) – місце роботи або навчання, займана посада, громадянство, попередня судимість, а в разі потреби – сімейний стан, стан здоров'я, освіта, інша необхідна інформація [7].

Стосовно Закону України про кримінальну відповідальність, що передбачає кримінальне правопорушення, у вчиненні якого підоз-

рюється (обвинувачується) особа, вказується стаття (частина, пункт статті) КК України, за якою засуджена особа та призначена їй міра покарання (окремо за кожне кримінальне правопорушення та в сукупності), або ж стаття (частина, пункт статті) КПК України, за якою кримінальне провадження закрито, або ухвалено виправдувальний вирок.

У цій частині ухвали також наводяться відомості про вирішення цивільного позову та відшкодування заподіяної суспільно небезпечним діянням шкоди, розподіл процесуальних витрат, обрання запобіжного заходу, якщо такі рішення приймалися судом нижчого рівня [8].

Дана частина ухвали повинна містити інформацію й про визначений судом нижчого рівня початок строку відбування покарання [9].

У мотивувальній частині ухвали суду касаційної інстанції додатково відображається факт попередньої перевірки судового рішення апеляційною інстанцією та наслідки апеляційного розгляду.

У разі застосування судом апеляційної чи касаційної інстанції процесуальних санкцій у виді скасування судового рішення та призначення нового розгляду в суді першої або апеляційної інстанції в аналізованій частині ухвали наводяться вказівки суду вищого рівня щодо усунення виявлених істотних порушень кримінального процесуального закону, заповнення прогалин у доказовому матеріалі [10].

У цій частині ухвали надзвичайно важливо дати точну відповідь на кожен довід, наведений в апеляційній чи касаційній скарзі, використовуючи обставини кримінального провадження та докази, що їх підтверджують. Суд апеляційної та касаційної інстанції має обґрунтувати, чим він керувався, виносячи саме таку ухвалу, чому він визнав доводи заінтересованих осіб обґрунтованими або не обґрунтованими.

З вищевикладеної інформації випливає, що назва даної частини ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції вужча за її зміст. Положення, що наводяться на початку даної частини, – стосовно особи, основних фрагментів ухваленого щодо неї рішення, а також апеляційних чи касаційних вимог, мають описовий, а не фактичний характер. Мотиви суду апеляційної та касаційної інстанції підкріплюються не тільки відповідними правовими нормами, але й обставинами кримінального провадження та доказами, що їх встановлюють. Тому точніше називати цю частину ухвали – описово-мотивувальною.

Таким чином, в описово-мотивувальній частині ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції повинно бути наведено: інформацію про особу підозрюваного, обвинуваченого (засудженого, виправданого, особу, кримінальне провадження щодо якої закрито); дані про конкретний суд та дату засудження (виправдання, закриття кримінального провадження) особи, щодо якої відбувся судовий розгляд; закон України про кримінальну відповідальність, що був застосований у кримінальному провадженні; початок строку відбування покарання; відомості про вирішення цивільного позову та відшкодування заподі-

яної суспільно небезпечним діянням шкоди, розподіл процесуальних витрат, обрання запобіжного заходу, якщо такі рішення приймалися судом нижчого рівня; визначений судом нижчого рівня початок строку відбування покарання; факт попередньої перевірки судового рішення апеляційною інстанцією та наслідки апеляційного розгляду (для ухвали суду касаційної інстанції); короткий зміст обставин кримінального провадження; посилання на доводи апеляційної чи касаційної скарги, доповнення чи зміни до неї; підстави для перевірки, викладені в апеляційній чи касаційній скарзі, та процесуальні вимоги заінтересованої особи; доводи заперечень на апеляційну або касаційну скаргу, доповнення чи зміну до неї; суть клопотань осіб, які взяли участь в апеляційному та касаційному розгляді, та доводи заперечень на них; нові докази, подані учасниками судового провадження або втрученими судом апеляційної інстанції за їх клопотанням; короткий виклад пояснень учасників апеляційного чи касаційного розгляду; оцінка наявних у матеріалах кримінального провадження та нових доказів; відповіді на кожен довід, зазначений в апеляційній скарзі, доповненні чи зміні до неї; мотивування щодо правосудності чи неправосудності оскарженого судового рішення; конкретні порушення закону, допущені під час кримінального провадження (у разі їх наявності); суть цих порушень; висновки суду та їх обґрунтування; вказівки апеляційної та касаційної інстанції у випадку скасування судового рішення та призначення нового судового розгляду; посилання на кримінальний процесуальний закон, яким керувався суд вищої інстанції.

Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 419, п. 3 ч. 1 ст. 442 КПК України у резолютивній частині ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції належить зазначити: 1) висновок суду апеляційної чи касаційної інстанції по суті вимог апеляційної або касаційної скарги; 2) розподіл процесуальних витрат; 3) строк і порядок набрання ухвалою законної сили та її оскарження.

Окрім цього в ухвалі суду апеляційної інстанції вказується й рішення щодо запобіжного заходу (п. 3 ч. 1 ст. 419 КПК України). За необхідності таке ж рішення приймає й касаційна інстанція [11].

Тож у резолютивній частині ухвали зазначаються: найменування кожного судового рішення, яке перевірялося; суд, який їх постановив та дату їх винесення; особа (прізвище, ім'я, по батькові), щодо якої ці рішення ухвалені та стосовно якої відбувся апеляційний чи касаційний розгляд; конкретне рішення суду вищого рівня за наслідками апеляційного або касаційного провадження; рішення суду вищої інстанції з інших питань, що підлягали розгляду (для прикладу, процесуальних витрат, речових доказів, заходів забезпечення кримінального провадження); інформація про строк і порядок набрання ухвалою законної сили та її оскарження.

Ухвала підписується суддями, які входять до колегії суддів у даному кримінальному провадженні.

Усі частини ухвали суду вищої інстанції повинні бути викладені послідовно, без будь-

яких внутрішніх суперечностей, знаходиться у гармонічній єдності між собою і становити нероздільне ціле єдиного документа як за формою, так і за змістом. Ухвала суду апеляційної та касаційної інстанції повинна доводити правильність викладеного у ній рішення, змусити сторонніх осіб погодитися з ним, створити впевненість у її справедливості. Також ухвала має бути грамотно написаною, відрізнитись високою культурою виконання.

Наведені вимоги до ухвал апеляційної та касаційної інстанції є умовою їх законності, обґрунтованості та справедливості. Недотримання таких вимог значно знижує відповідальність суду вищого рівня за якість ухвал, що ними виносяться, та призводить до формального ставлення до апеляційного чи касаційного розгляду. Це також позбавляє учасників судового провадження можливості дізнатися, з яких мотивів відхилено їхню скаргу. Крім того, подібна практика позбавляє можливості й суд нижчої інстанції зрозуміти, які порушення він допустив, та які шляхи їх усунення.

Окремо варто зупинитися й на структурі вироку суду апеляційної інстанції.

Відповідно до ч. 2 ст. 420 КПК України вирок суду апеляційної інстанції повинен відповідати вимогам, зазначеним у ст. 374 КПК України. Крім того, у вироку апеляційної інстанції зазначається зміст вироку суду першої інстанції, короткий зміст вимог апеляційної скарги, мотиви ухваленого рішення, рішення по суті вимог апеляційної скарги.

Частина 2 п. 8 постанови Пленуму Верховного Суду України № 1 від 15 травня 2006 р. «Про практику постановлення судами вироків (постанов) при розгляді кримінальних справ в апеляційному порядку» встановила додаткові елементи вироку: «А в разі проведення судового слідства – навести пояснення осіб, які брали участь у засіданні; аналіз досліджених доказів; аргументи на підтвердження викладених в апеляціях доводів; оцінку правильності рішення, прийнятих судом першої інстанції; формулювання обвинувачення, визнаного судом доведеним (якщо його обсяг було збільшено); обґрунтування кваліфікації дій засудженого та міри покарання» [12]. І хоча наведені рекомендації стосуються КПК України 1960 р., вони, з деякими винятками, є прийнятними й для чинного вітчизняного кримінального процесуального законодавства.

Водночас наведене роз'яснення положення ч. 2 ст. 420 КПК України не лише не розкриває питання про структуру та зміст вироку суду апеляційної інстанції, але й виводить його на рівень далекий від досконалості.

Так, очевидним є те, що у разі повторного дослідження обставин, встановлених під час кримінального провадження, нових доказів, учасники апеляційного розгляду дають показання, а не пояснення. Доводи, викладені в апеляційних скаргах, не завжди виявляються обґрунтованими, тому виникає необхідність у наведенні аргументів на їх спростування.

Відтак наявні у правовому регулюванні прогалини усуваються наукою кримінального процесу. У небагатьох працях, які присвячені дослідженню змісту вироку апеляційної

інстанції, підкреслюється, що даний процесуальний документ за своєю суттю є поєднанням ухвали апеляційної інстанції та вироку суду першої інстанції, тому він повинен включати як відомості, що заносяться до ухвали суду вищого рівня, так і відомості, що заносяться до вироку [13, с. 54; 14, с. 50, 59; 15, с. 199; 16, с. 345–348].

Але оскільки законодавець виділяє чотири підстави для ухвалення вироку апеляційною інстанцією, то зміст мотивувальної та резолютивної частин такого вироку повинен відповідати конкретній підставі. Зокрема, якщо вирок ухвалюється з підстав необхідності застосування більш суворого покарання (п. 2 ч. 1 ст. 420 КПК України) чи неправильного звільнення засудженого від відбування покарання (п. 4 ч. 1 ст. 420 КПК України), то В.Т. Маляренко цілком обґрунтовано стверджує, що «в такій ситуації апеляційний суд має скасувати вирок лише в частині призначеного покарання чи звільнення від нього і постановити своє рішення в цій частині» [13, с. 54]. Тобто йдеться про часткове скасування вироку суду першої інстанції. Відповідно на виконання направляються два процесуальні документи – вирок суду першої інстанції у не скасованій частині та вирок суду апеляційної інстанції. Така позиція відповідає положенню п. 3 ч. 1 ст. 407 КПК України, відповідно до якої суд апеляційної інстанції уповноважений «скасувати вирок повністю чи частково та ухвалити новий вирок».

Натомість при ухваленні апеляційною інстанцією вироку з підстав, зазначених у п.п. 1 та 3 ч. 1 ст. 420 КПК України, суд апеляційної інстанції зобов'язаний у вироку навести докази на обґрунтування висновку про помилковість кваліфікації кримінального правопорушення або необґрунтованість виправдання, та на підтвердження вини обвинуваченого у його вчиненні сформулювати обвинувачення, визнане судом доведеним, аргументувати рішення про призначення справедливого покарання.

Тож зміст вироку суду апеляційної інстанції відрізняється від змісту вироку суду першої інстанції так само, як апеляційне провадження відрізняється від судового розгляду в суді першої інстанції.

Аналіз відповідних положень кримінального процесуального закону та вивчення матеріалів судової практики дозволяє виокремити три частини вироку суду апеляційної інстанції – вступну, описово-мотивувальну та резолютивну.

Так, у вступній частині даного вироку зазначаються: дата і місце його ухвалення; назва, прізвище та ініціали суддів, секретаря судового засідання, прокурора, інших учасників судового провадження, якщо вони брали участь в апеляційному розгляді; номер кримінального провадження та відомості про його розгляд у відкритому чи закритому судовому засіданні; дані про обвинуваченого (прізвище, ім'я, по батькові, рік, місяць і день його народження, місце народження і місце проживання, заняття, освіта, сімейний стан та інші відомості, що мають значення для кримінального провадження); Закон про кри-

мінальну відповідальність, у вчиненні якого обвинувачується особа; процесуальний статус, прізвище та ініціали учасника судового провадження, який подав апеляційну скаргу, та на рішення якого суду.

В описово-мотивувальній частині вироку апеляційної інстанції відображаються: за рішенням якого суду обвинуваченого визнано винним та призначено йому покарання; рішення суду першої інстанції щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження, вирішення цивільного позову, розподілу процесуальних витрат та інших питань, вирішених у вироку; обставини, встановлені судом першої інстанції; доводи апеляційної скарги, доповнення чи зміни до неї; підстави для перевірки, викладені в апеляційній скарзі та процесуальні вимоги заінтересованої особи; доводи заперечень на апеляційну скаргу, доповнення чи зміну до неї; суть клопотань осіб, які взяли участь в апеляційному розгляді, та доводи заперечень на них; нові докази, подані учасниками судового провадження або витребувані судом апеляційної інстанції за їх клопотанням; короткий виклад пояснень учасників апеляційного розгляду, оцінка наявних у матеріалах кримінального провадження доказів (а у випадку повторного дослідження обставин кримінального провадження та дослідження нових доказів – обставини, що були встановлені під час апеляційного розгляду); відповіді на кожен довід, зазначений в апеляційній скарзі, доповненні чи зміні до неї; конкретні порушення закону, допущені під час кримінального провадження; суть цих порушень; формулювання обвинувачення, визнаного доведеним судом апеляційної інстанції (у разі застосування закону про більш тяжке кримінальне правопорушення, збільшення обсягу обвинувачення або скасування виправдального вироку), із зазначенням місця, часу, способу вчинення та наслідків кримінального правопорушення, форми вини і мотивів кримінального правопорушення; статті (пункту, частини статті) Закону України про кримінальну відповідальність, що передбачає відповідальність за кримінальне правопорушення, винним у вчиненні якого визнається обвинувачений; докази на підтвердження встановлених судом апеляційної інстанції обставин; обставини, які пом'якшують або обтяжують покарання; мотиви ухвалення інших рішень із питань, які вирішувалися судом апеляційної інстанції при ухваленні вироку; посилання на кримінальний процесуальний закон, яким керувався суд апеляційної інстанції.

Резолютивна частина вироку суду апеляційної інстанції містить: найменування вироку, що підлягав перевірці; дата та суд, який його постановив; особа (прізвище, ім'я, по батькові), щодо якої цей вирок ухвалений та стосовно якої відбувся апеляційний розгляд; конкретне рішення апеляційної інстанції за наслідками апеляційного розгляду; рішення про визнання обвинуваченого винуватим у пред'явленому обвинуваченні та відповідні статті (пункт, частини статті) Закону України про кримінальну відповідальність; покарання, призначене по кожному з обвинувачень, що визнані судом апеляційної інстанції доведеними, та остаточ-

на міра покарання, обрана цим судом; рішення суду апеляційної інстанції з інших питань, що підлягали розгляду (для прикладу, процесуальних витрат, речових доказів, заходів забезпечення кримінального провадження); інформація про строк і порядок набрання вироком законної сили та його оскарження.

Окрім наведених вище, у резолютивній частині вироку суду апеляційної інстанції додатково можуть зазначатися: початок обчислення строку відбування покарання [17]; обов'язки, покладені на засудженого (для прикладу, не виїжджати за межі України на постійне проживання без дозволу кримінально-виконавчої інспекції, повідомляти кримінально-виконавчу інспекцію про зміну місця проживання, роботи або навчання, періодично з'являтися для реєстрації до кримінально-виконавчої інспекції) [18]; право учасників апеляційного розгляду на отримання копії вироку апеляційної інстанції та про надсилання не пізніше наступного дня після ухвалення вироку його копії учаснику судового провадження, який не брав участі в судовому засіданні [19]; про негайне вручення копії вироку засудженому та прокурору [20].

Вирок підписується суддями, які входять до колегії суддів у даному кримінальному провадженні.

Висновки. Дослідження структури і змісту рішень суду апеляційної та касаційної інстанції дає підстави стверджувати, що їх внутрішня форма відображає контрольну спрямованість кримінальної процесуальної діяльності у стадіях апеляційного та касаційного провадження. Водночас, вітчизняний законодавець навів дуже лаконічні вимоги до кожної з частин ухвали суду апеляційної та касаційної інстанції, що зумовило формування практики значно ширшого викладу правового змісту цього процесуального рішення. Натомість при регламентації змісту вироку апеляційної інстанції використані відсилочні норми, що унеможлиблює розкриття особливостей даного процесуального акту. Тому редакції статей, які регламентують структуру та зміст рішень суду апеляційної та касаційної інстанції, вимагають удосконалення у вищевизначених у цьому дослідженні напрямках.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Мухин И.И. Кассационное обжалование, опротестование и пересмотр приговоров / И.И. Мухин. – М: Госюриздат, 1956. – 200 с.
2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції Закону № 192-VIII від 12.02.2015 р. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2015. – 108 с.
3. Узагальнення Верховного Суду України від 1 серпня 2004 р. «Про якість складання й оформлення судових рішень у кримінальних справах та справах про адміністративні правопорушення». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/n0058700-04>.
4. Ухвала колегії суддів судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 24 березня 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/43357257>.
5. Ухвала Апеляційного суду Миколаївської області від 5 січня 2015 р. Справа №489/6493/13-к. Провадження № 11-кп/784/788/14. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42212726>.

6. Ухвала колегії суддів судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 9 січня 2014 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/36878185>.

7. Ухвала Апеляційного суду Дніпропетровської області від 5 січня 2015 р. Справа № 211/656/14-к. Провадження № 11-кп/774/16/К/15. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42210891>.

8. Ухвала колегії суддів судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 20 травня 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/44378075>.

9. Ухвала апеляційного суду Івано-Франківської області від 5 січня 2015 р. Справа № 350/1704/14-к. Провадження № 11-кп/779/23/2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42224513>.

10. Ухвала колегії суддів судової палати у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 13 січня 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42766426>.

11. Ухвала Апеляційного суду Запорізької області від 1 жовтня 2015 р. Справа № 333/7252/15-к. Провадження № 11сс/778/803/15. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/51713945>.

12. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006р. № 1 «Про практику постановлення судами вироків (постанов) при розгляді кримінальних справ в апеля-

ційному порядку». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0001700-06>.

13. Маляренко В.Т. Про розгляд кримінальної справи в апеляційному порядку / В.Т. Маляренко // Вісник Верховного Суду України. – 2002. – № 2. – С. 48–55.

14. Шевченко Т.В. Нагальні проблеми апеляційного розгляду кримінальних справ / Т.В. Шевченко // Вісник Верховного Суду України. – 2003. – № 4. – С. 49–50, 59.

15. Головков В.Л. Апелляционное производство по уголовным делам: дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / В.Л. Головков. – Ижевск, 2004. – 314 с.

16. Алейніков Г.І. Структура, зміст та порядок постановлення вироку апеляційним судом / Г.І. Алейніков // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 2. – С. 342–349.

17. Вирок Апеляційного суду Донецької області від 14 січня 2015 р. Справа № 11-кп/775/24/2015(м). Провадження № 22/108/14-к. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42306672>.

18. Вирок Апеляційного суду міста Києва від 15 січня 2015 р. Справа № 11-кп/796/6/2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42310441>.

19. Вирок Апеляційного суду Херсонської області від 13 січня 2015 р. Справа №11-кп/791/24/15. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42305100>.

20. Вирок Апеляційного суду Дніпропетровської області від 14 січня 2015 р. Справа № 205/3169/14-к. Провадження № 11-кп/774/40/15. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/42301249>.